

Bør pasienter med langvarig isjias opereres?

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

TORBJØRN ØYGARD SKODVIN

Tidsskriftet

Kirurgisk behandling av prolaps i korsryggen med isjias ga bedre resultater enn konservativ behandling, selv ved symptomdebut 4–12 måneder tidligere.

Illustrasjon: wildpixel/iStock

Prolaps i korsryggen kan gi lammelser og invalidiserende smerte. De fleste pasientene blir imidlertid bra av seg selv i løpet av 3–4 måneder. Studier på kirurgisk behandling av prolaps omhandler ofte akutt isjias. Derfor er det usikkert hva som er den beste behandlingen for pasienter med langvarige symptomer.

I en studie som nylig er publisert i *New England Journal of Medicine* ble 130 pasienter med prolaps randomisert til henholdsvis kirurgisk eller konservativ behandling (1). Symptomene hadde vart fra 4 til 12 måneder, og diagnosen var bekreftet med MR hos alle pasientene. På en smerteskala fra 0 til 10 var beinsmertene 6 måneder senere redusert fra 7,7 til 2,8 hos gruppen som ble operert, og fra 8,0 til 5,2 hos gruppen som fikk konservativ behandling, dvs. en forskjell på 2,4 (95 % KI 1,4–3,4).

– Denne studien viser at kirurgi er et godt behandlingsalternativ 4–12 måneder etter symptomstart, og at dette kan være et fornuftig tidsvindu for elektiv prolapskirurgi, sier Tore Solberg, som er overlege ved Nevrokirurgisk avdeling, Universitetssykehuset Nord-Norge og faglig leder for Nasjonalt kvalitetsregister for ryggkirurgi. Solberg har hentet ut tilsvarende data for flere enn 4 000 pasienter fra det norske kvalitetsregisteret for ryggkirurgi.

– Det er interessant at våre pasienter ett år etter operasjonen rapporterer like stor bedring av ben- og ryggsmertor og samme fysiske funksjonsnivå som i den kanadiske studien, sier Solberg. Sammenlignbare tall for konservativt behandlede pasienter i Norge foreligger ikke.

LITTERATUR

1. Bailey CS, Rasoulinejad P, Taylor D et al. Surgery versus conservative care for persistent sciatica lasting 4 to 12 months. *N Engl J Med* 2020; 382: 1093–102. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 11. august 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0404
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. juni 2026.